

Lovpligtige læreplanstemaer og betydning af højkvalitetsdagtilbud

---

Sekretariat for Børn og Skole

Hvad kommer vi ind på ?

- Formålsparagraffen
- Hvad er en læreplan?
- Ny lovgivning og bekendtgørelse
- Centrale ændringer i ny dagtilbudslov og bekendtgørelse
- Læreplansblomsten
- Faglige fyrtårne og implementering af de styrkede læreplaner
- Hvad er højkvalitetsdagtilbud og hvilke indikatorer måles der på.

Dagtilbuds formål

Formål for dagtilbud (dagtilbudsloven)

§ 7. Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, **hvor legen er grundlæggende**, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Hvad er en læreplan?

- Grundlæggende ikke en plan men en beskrivelse
- Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde i dagtilbud.

Ny lovgivning og bekendtgørelse

- Med aftalen *Stærke dagtilbud – alle skal med i fællesskabet* fra 2017 blev det aftalt, at der skulle udarbejdes en ny lovgivningsmæssig ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud
- Lovgivningen tager afsæt i anbefalingerne fra *Master for en styrket pædagogisk læreplan*
- Implementeret i kommunernes dagtilbud senest den 1. juli 2020
- Lederens ansvar at udarbejde læreplan
- Læreplan skal offentliggøres på kommunens hjemmeside.

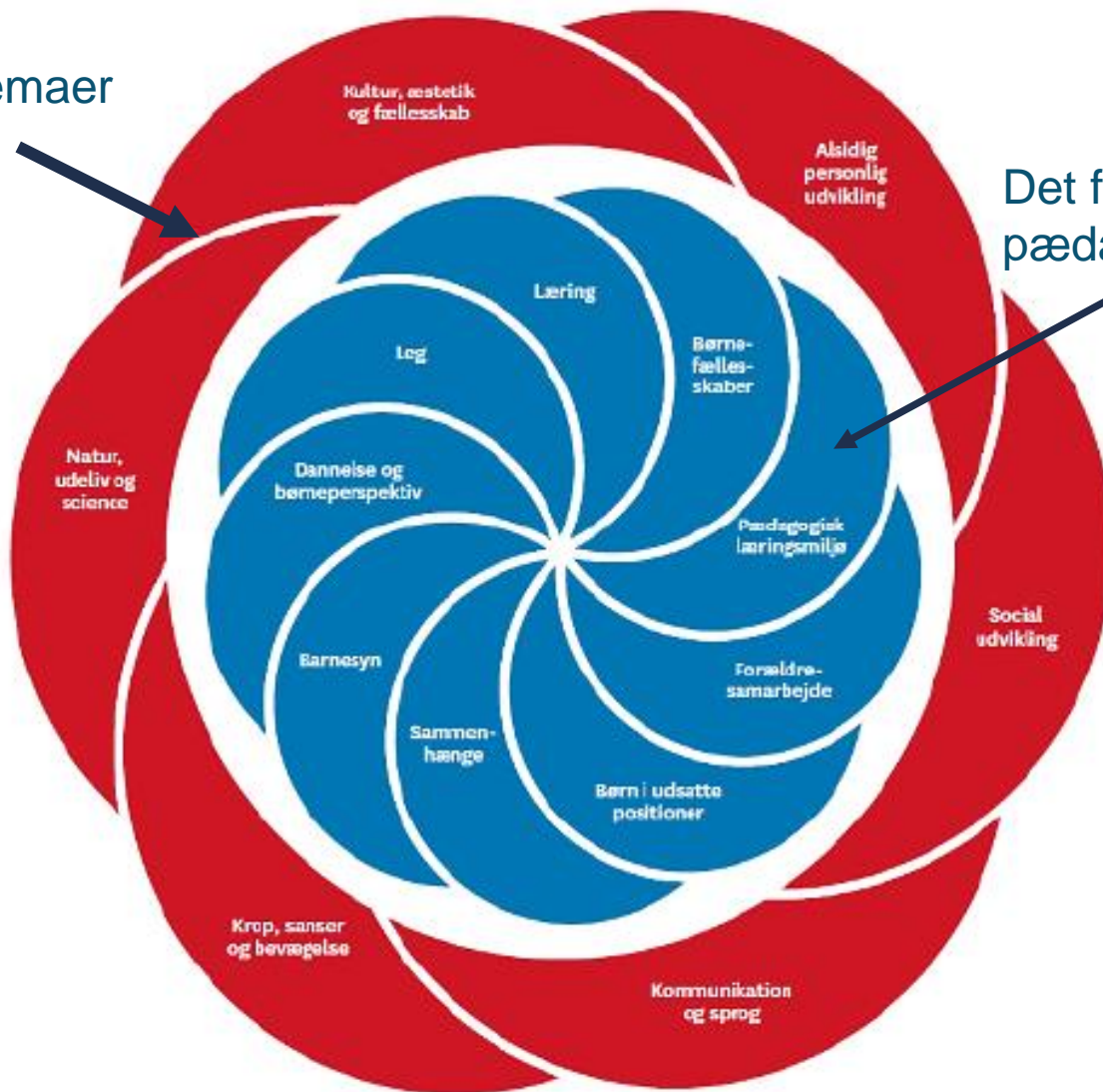
Centrale ændringer i ny dagtilbudslov og bekendtgørelse

- Et fælles pædagogisk grundlag med en række centrale elementer, eksempelvis leg, børnefællesskaber og et bredt læringsbegreb. Dette grundlag udgør forståelsen for og tilgangen til arbejdet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i dagtilbud
- Etableringen af et pædagogisk læringsmiljø hele dagen, f.eks. i rutinesituationer, planlagte aktiviteter og børneinitieret leg
- Beskrivelser af de seks læreplanstemaer samt nye, brede pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring
- Den pædagogiske læreplan skal forholde sig til børn i udsatte positioner, forældresamarbejde om børns læring, sammenhængen til børnehaveklassen og samarbejdet med det omkringliggende samfund
- Etableringen af en evalueringskultur i dagtilbud.

Læreplansblomsten

De seks
læreplanstemaer

Det fælles
pædagogiske grundlag

Faglige fyrtårne og implementering af de styrkede læreplaner

- To faglige fyrtårne i hvert børnehus. Én fra hhv. 0-3 årsområdet og 3-6 årsområdet i hvert børnehus.
- Skal i samarbejde med lederen skabe gode læringsmiljøer og faglige fællesskaber med udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan.
- Afholdes netværksmøder med faglige fyrtårne og pædagogiske ledere to gange om året.

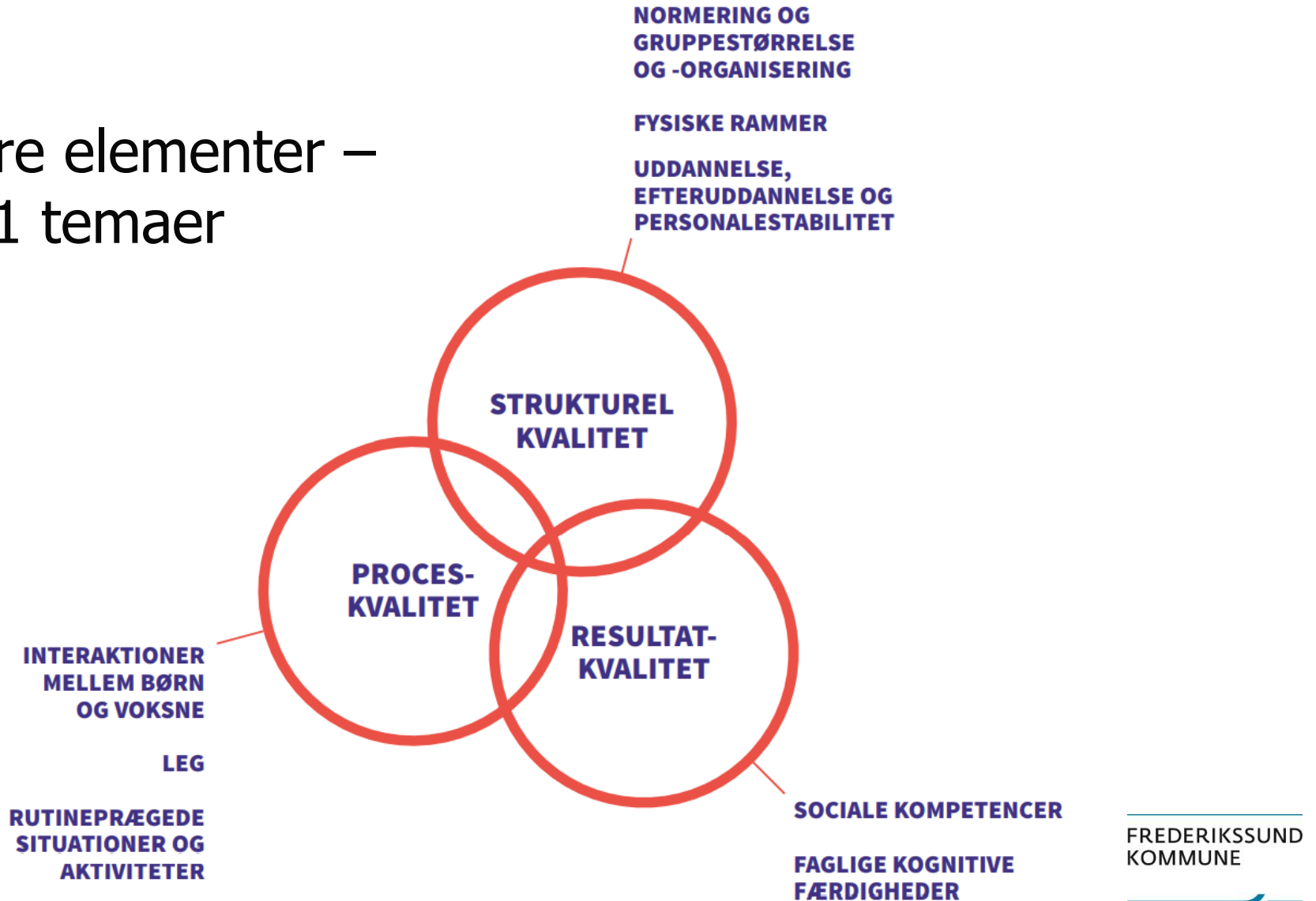

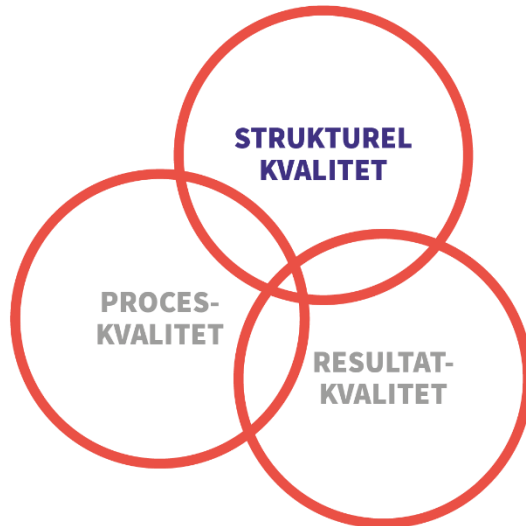
Hvad er høj kvalitet i dagtilbud og hvilke indikatorer måles der på

Tre elementer – 11 temaer

Strukturel kvalitet er dagtilbuddets fysiske rammer, personalets uddannelse, normering og organisering

Strukturel kvalitet omfatter:

- Normering, gruppestørrelser og organisering.
- Fysiske rammer.
- Uddannelse, efteruddannelse og personalestabilitet.

Høj normering og mindre gruppestørrelser kan skabe høj kvalitet

EVA

- Normering og gruppestørrelser kan have væsentlig betydning for barn-voksen-interaktion.
- Normering i dagtilbud kan have betydning for børnenes sociale og kognitive kompetencer.
- Gruppestørrelsen har betydning for interaktioner og læring.
- Gruppeorganiseringen har betydning for børns leg og læringspotentiale .

Fysiske rammer har betydning for den pædagogiske kvalitet

EVA

- Dagtilbuddets fysiske rammer er af betydning for børns aktivitetsniveau.
- Udemiljø betyder meget for børns sundhed, trivsel, læring og udvikling.
- Der er implicite regler og normer i rummet.
- Refleksion og medbestemmelse skaber kvalitet i daginstitutionen.

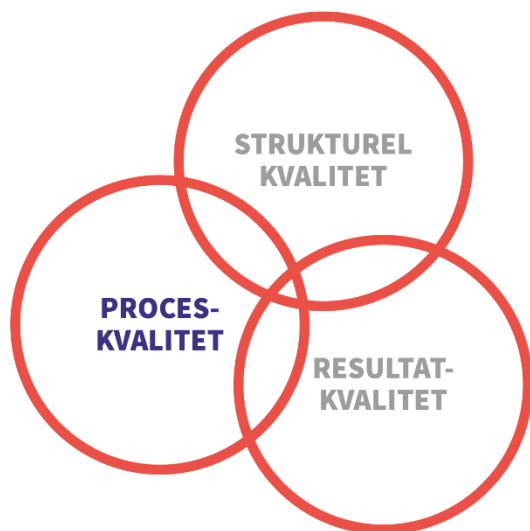
Desto mere uddannelse, desto mere kvalitet

EVA

- Uddannet personale har positiv betydning for kvaliteten i dagtilbud.
- Efter- og videreuddannelse af pædagogisk personale øger kvaliteten af det pædagogiske arbejde.
- Personalestabiliteten kan være af afgørende betydning for den pædagogiske indsats.

Proceskvalitet handler om den pædagogiske interaktion

Proceskvalitet omfatter:

- Interaktioner mellem børn og voksne.
- Leg.
- Rutineprægede situationer og aktiviteter.
- Ledelse af dagtilbud.
- Forældresamarbejde.

Inddragende interaktioner mellem barn og voksen er vigtigst for kvalitet

EVA

- For at opnå gode barn-voksen- interaktioner skal de voksne og børnene mødes om noget fælles i et gensidigt samspil.
- Børns medindflydelse er en forudsætning for en god barn-voksen- interaktion.
- 0-2 årige interagerer mere, når der er voksne til stede.

Leg med voksenkontakt kan øge kvaliteten i et dagtilbud

EVA

- Pædagogerne spiller en afgørende rolle i børnenes leg.
- Pædagogernes fysiske tilstedeværelse og kontakt bidrager til en mere aktiv leg.
- Legen fungerer som en ramme for børnenes sociale interaktion.

Aktiviteter, der engagerer og samler børn, kan øge kvaliteten

EVA

- Måltidssituationen er et frirum, der også har en socialiserende funktion.
- Samlingen kan fremme deltagelse, medbestemmelse og demokratiforståelse hos børn.
- Naturaktiviteter kan aktivere børnene og give dem mulighed for at udforske forskellige materialer.

Ledelse af dagtilbud, kan øge kvaliteten

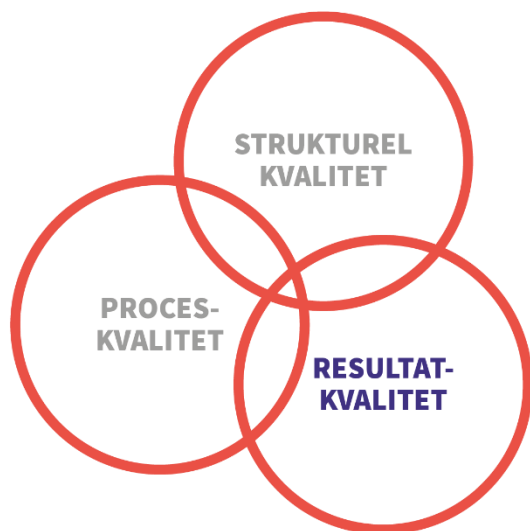
- Stærk faglig ledelse af dagtilbud kendetegnes ved at være optaget af kvalitet.
- Strategisk ledelse er, når beslutninger og målsætninger er tydelige og når ud i praksis.
- God personaleledelse er, når ledelsen sætter kompetencer i fokus og engagerer medarbejderne.

Et styrket forældresamarbejde, kan øge

- Et godt forældresamarbejde kan forbedre barnets læringsmiljø.
- Forældresamarbejdet styrkes ved, at hjemmet og dagtilbuddet udveksler unik viden om barnet.
- Tillidsbaseret kommunikation og et fælles sprog er nøglen til et godt samarbejde.
- Dagtilbuddet tilbyder mange situationer, det gode forældresamarbejde kan finde sted i.

Resultatkvalitet handler om børnenes færdigheder og sammenhæng til skole

Resultatkvalitet omfatter:

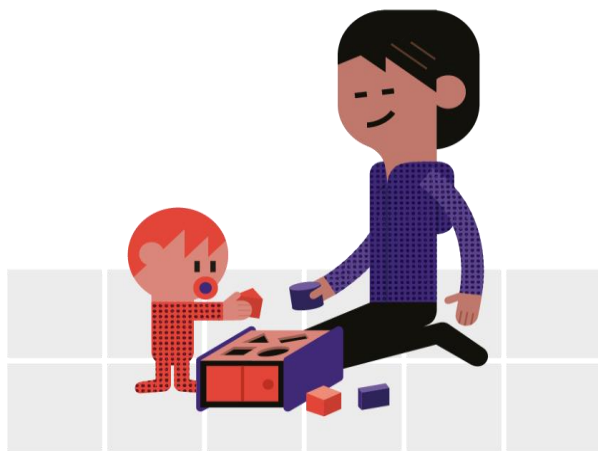
- Sociale kompetencer.
- Faglige kognitive færdigheder.
- Skoleparathed.

Børn udvikler sociale kompetencer i fællesskab med andre børn og voksne

- Kvalitet i interaktionen mellem børn og voksne fremmer børns udvikling af sociale kompetencer.
- Børn udvikler sociale kompetencer i positive børnefællesskaber.
- Målrettede indsatser kan i mindre grad understøtte børns udvikling af sociale kompetencer.

Strukturerede læringsaktiviteter og udvikling af arbejdshukommelse kan fremme børns faglige kognitive færdigheder

- Strukturerede eksplicite læringsaktiviteter kan fremme børns faglige kognitive færdigheder - også for børn som anses for udsatte.
- Arbejdshukommelsen er vigtig for udviklingen af børns faglige færdigheder.
- Børns tidlige udvikling af faglige kognitive færdigheder kan påvirke deres læring i skolen.

Tværfagligt samarbejde og socialisering øger børns skoleparathed

- Dagtilbuddet er en særlig vigtig arena for inkluderende processer og socialisering.
- Den gode overgang til skole kalder på et godt samarbejde mellem mange aktører.

Vidensopsamlingen bygger på

- Litteratursøgning efter empirisk primærforskning samt forskningskortlægninger i tre udvalgte databaser.
- Både dansk og international forskning.
- Afgrænsning fra 2008 til 2016.
- 1.478 muligt relevante referencer i de tre databaser.
- 376 studier efter 1. screening.
- I opsamlingen indgår 119 udvalgte studier.

Vil du vide mere om kvalitet i dagtilbud?

Hent udgivelsen Kvalitet i dagtilbud – pointer fra forskning:

<https://www.eva.dk/sites/eva/files/2018-01/Vidensopsamling%20Kvalitet%20i%20dagtilbud.PDF>

Eller find EVAs andre udgivelser om kvalitet i dagtilbud her:

<https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/kvalitet-dagtilbud-0>

Slide 10-24 er udarbejdet af EVA (se www.eva.dk)

Opsamling og spørgsmål?
